

Ulusal Döngüsel Ekonomi Stratejisi ve Eylem Planı (UDESEP)

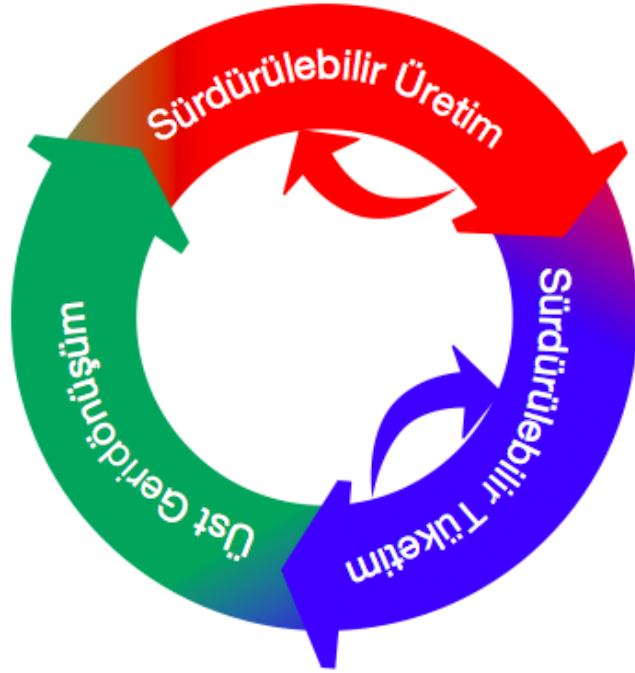
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

11.02.2025
Ankara

Döngüsel Ekonomi Nedir?

Döngüsel Ekonomi

Döngüsel ekonomi,

- Ürünleri ve üretim süreçlerini yeniden tasarlamayı, atıkları en aza indirmeyi ve kullanılmayan malzemeleri kaynaklara dönüştürmeyi,
- Ürünlerin, malzemelerin ve doğal kaynakların ömrünü en üst düzeye çıkarmayı,
- **Geri dönüşüm oranlarını ve kalitesini yükseltmeyi,**
- **Bertarafı en aza indirmeyi,**
- **Yenilenebilir kaynaklardan enerji sağlamayı,**

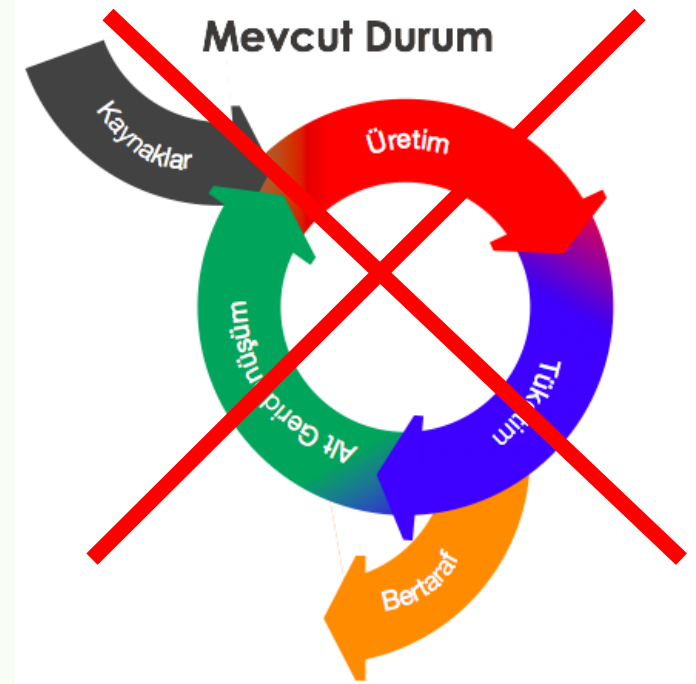
amaçlamaktadır.

Doğrusal Ekonomi

AI Kulları At ekonomisi
Tamamen fosil yakıtlardan enerji

Düşük geri dönüşüm oranları ve kalitesi
Yüksek bertaraf oranları
Doğal kaynakların yüksek kullanımı ve israfı
Büyük ölçüde fosil yakıtlardan enerji

Ulusal Döngüsel Ekonomi Stratejisi ve Eylem Planı

Ülkemizde de atık oluşumunu önlemek, atıkları azaltmak, geri dönüşümü artırmak ve gelecek nesillere çevresel açıdan gelişmiş bir Türkiye ve yaşanabilir bir dünya bırakmak için;

Kurum ve Kuruluşlarımızın değerli katkıları ve Bakanlığımızın öncülüğünde **Ulusal Döngüsel Ekonomi Stratejisi ve Eylem Planı (UDESEP)** hazırlanmıştır.

Eylem Plânı ile birlikte Ülkemizin Döngüsel Ekonomiye geçişi için gerekli olan; **eylemler ve sorumlu kuruluşlar** belirlenmiş ve **takvimlendirme** yapılmıştır.

Öncelik Verilen Sektörler

(En fazla ham madde kullanan, çevresel etkileri ve dögüsel ekonomiye geçiş potansiyeli yüksek olan sektörler)

Ambalaj

Batarya ve Araçlar

Elektronik ve Bilgi ve İletişim Teknolojileri

Gıda ve Biyokütle

İnşaat ve Bina

Plastik

Tekstil

Ulusal Döngüsel Ekonomi Stratejisi ve Eylem Planı

STRATEJİ VE EYLEM PLANI GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

Kurumsal çalıştaylar gerçekleştirildi.

İhtisas Çalışma Grubu Toplantıları düzenlendi.

Kurum Görüşleri Temin edildi, gelen görüşler değerlendirilerek tekrar onaya sunuldu ve nihai hâle getirildi.

Avrupa ülkelerinin çeşitli kurumları ile bir araya gelinerek;

- Döngüsel ekonomi eylem planı uygulama sürecinde değerlendirilmek üzere karşılıklı bilgi ve deneyim paylaşımında bulunuldu.
- İzleme çalışmalarına dair bilgiler temin edildi
- Uygulama alanlarına ziyaretler gerçekleştirildi.

Ulusal Döngüsel Ekonomi Eylem Planı Çerçevesi

2053 yılına kadar net sıfır emisyonlu Türkiye yolunda:

- ürün tasarımı ve üretim süreçleri
- ürünlerin tüketimi
- ikincil hammadde kullanımı

6 Stratejik Alan,
22 Kilit Amaç,
52 Eylem

Ulusal Döngüsel Ekonomi Stratejisi ve Eylem Planı (2025-2028)

Döngüsel
Ürünler

Öncelikli
Sektörler

Atık ve İsrafı
Önleme ve
Azaltım

Stratejik Hedefler

Döngüsel
Ekonominin
Yaygınlaştırılması

Yatay
Eylemler

Döngüsel
Ekonominin
İzlenmesi

Eylemler ve Sorumlu Kurumlar

Eylem planı kapsamındaki **52 eylemin**;

- **28'i mevzuat**
- **24'i ise mevzuat dışı**
 - **altyapı, teknoloji ve inovasyon**
 - **kurumsal yapı ve işbirliği**
 - **finansman ve ekonomik araçlar**

eylemlerdir.

Kurum İsmi	Eylem Sayısı	
	Sorumlu/ Koordinatör Kurum	İlgili Kurum
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	26	24
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	6	31
Tarım ve Orman Bakanlığı	6	15
Ticaret Bakanlığı	3	35
Türk Standardları Enstitüsü (TSE)	2	6
Hazine ve Maliye Bakanlığı	2	3

Ulusal Döngüsel Ekonomi Eylem Planının Getirecekleri

Özellikle atık azaltımının hızlanması konusuna ağırlık verilmesi

Teknolojik ürünlerin hızla atık olmasının önüne geçilmesi

Dijital ürün pasaportu hazırlığı

Geri dönüşüme teşvik sağlanması

Tek kullanımlık plastıklere yönelik alınacak tedbirler

Ulusal Döngüsel Ekonomi Eylem Planının Getirecekleri

Öncelikli sektörler için üretim, tüketim ve atık yönetimini kapsayan "döngüsellığı" artırma amacıyla teşvik mekanizmaları

Ulusal ve uluslararası AR-GE, teknoloji, inovasyon destek program projelerinin geliştirilmesi amacıyla döngüsel ekonomiye geçiş destek programları

Tek kullanımlık plastikler için tedbirler

Atık getirme merkezlerinin sayısının, işlevselliğinin ve erişilebilirliğinin artırılması

Ömrünü tamamlamış araçlardan ambalaj atıklarının kontrolüne, tekstilde döngüsellığın sağlanmasından gıda bankacılığına yönelik altyapının oluşturulmasına kadar birçok çalışma

Ulusal Döngüsel Ekonomi Eylem Planının Getirecekleri

Dijital Ürün Pasaportu

Yasal çerçeve ve altyapı oluşturulacak.

Ürünlerin yaşam döngüleri, geri dönüştürülmüş malzeme içeriği ve diğer verileri içerecek.

Yeni Döngüsel Girişimler

Döngüsel ürünlerin üretiminin teşvik edilmesi

AB Eko Tasarım Tüzüğü'nün ulusal uygulamaları için yasal çerçeve

Döngüsel girişimler için altyapı

Yeşil kamu satın alımları için kriterler

Ulusal Döngüsel Ekonomi Eylem Planının İzlenmesi

Ulusal döngüsel ekonomi izleme mekanizması ve göstergeleri oluşturulacaktır.

Eylem Planının uygulanmasını takip etmek, çalışmalarını yönlendirmek ve gerekli koordinasyonu sağlamak üzere;

Bakanlığımız başkanlığında ilgili kurum ve kuruluşlarımızın yer alacağı

"Ulusal Döngüsel Ekonomi Stratejisi ve Eylem Planı Çalışma Grubu"

oluşturulacaktır...

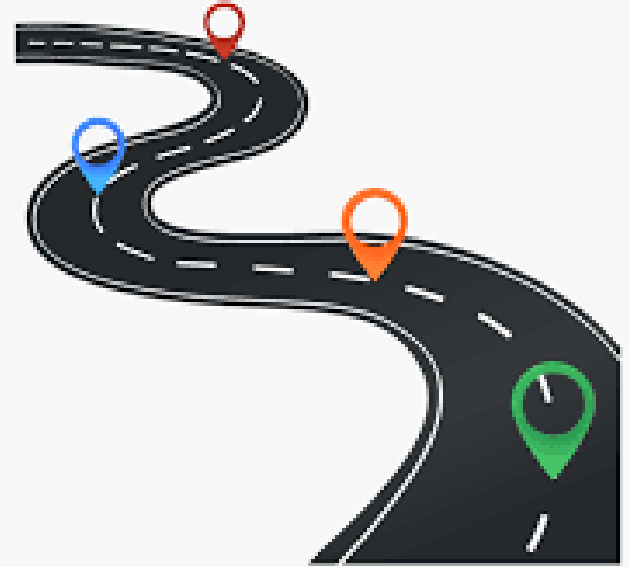
Tek Kullanımlık Plastikler, Deniz Çöpleri ve Mikroplastikler Yol Haritası

Tek Kullanımlık Plastikler, Deniz öpleri ve Mikroplastikler Yol Haritası

Yol haritası, plastik kirliliğinin önlenmesi ve sürdürülebilir bir çevre için sistematik ve uzun vadeli bir strateji sunmaktadır. Bu kapsamda;

- Tek kullanımlık plastikler,
- Deniz çöpleri
- Mikroplastikler

temalarında görev ve sorumluluk sahibi kurum kuruluşların çalışmalarında yol gösterici olmak amacıyla hazırlanmıştır.

Tek Kullanımlık Plastikler, Deniz öpleri ve Mikroplastikler Yol Haritası

Hazırlık sürecinde;

- masa başı çalışması
- çalıştay
- kurumsal/kamu anketi

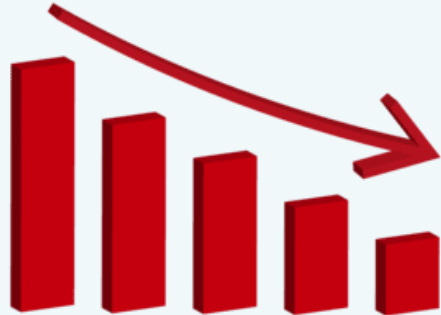
gerçekleştirilmiştir.

Kurumsal Anket Sonuçları*

Çevredeki tek kullanımlık plastiklerin
miktarını azaltmaya
yönelik eylemlerin gerekliliği

“gerekli ve acil”

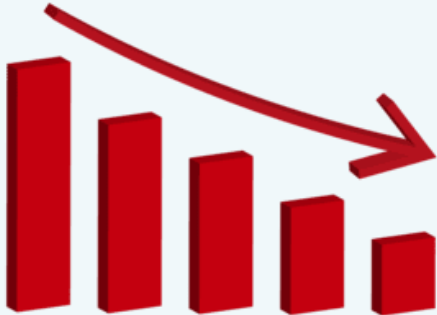

* Kurumsal Anket 657 katılımcı tarafından yanıtlanmıştır.

Kurumsal Anket Sonuçları*

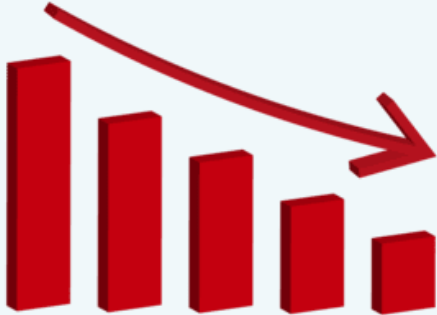

denizlerdeki ve kıyılardaki deniz
çöplerinin (balıkçılık malzemeleri dahil
olmak üzere)
miktarını azaltmaya yönelik için eyleme
geçilmesinin gerekliliğini

“gerekli ve acil”

Kurumsal Anket Sonuçları*

mikroplastik kirliliğini
azaltmak için
eyleme geçilmesi gerektiği

* Kurumsal Anket 657 katılımcı tarafından yanıtlanmıştır.

Kamuoyu Anketi Sonuçları*

- tek kullanımlık plastik ürünler yerine
- çok defa kullanılabilen
 - daha çevre dostu
- ürünlerin kullanımını desteklemektedir.

Kamuoyu Anketi Sonuçları*

günlük yaşamlarında
tek kullanımlık plastiklerin daha az
kullanılmasını
desteklemektedir.

* Kamuoyu anketi TÜİK ile birlikte gerçekleştirilmiştir

YOL HARİTASI

Kısa vade 3 yıl
Orta vade 8 yıl
Uzun vade 8 yıl üzeri

Tek
kullanımlık
Plastikler

Deniz
Çöpleri

Mikro
plastikler

45 EYLEM

Sistemik ve
uzun vadeli
strateji

Yol haritası ile;

Ülkemizde kısa orta ve uzun vadede 45 eylem kapsamında **tek kullanımlık plastikler, deniz çöpleri ve mikroplastiklerin** çevresel etkilerini en aza indirmek üzere;

- **eylem planlarının hazırlanması,**
- **mevzuat çalışmaları ve**
- **farkındalık artırıcı**

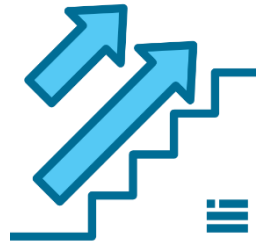
tedbirlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Sonraki Dönemde Atılacak Adımlar

ULUSAL DÖNGÜSEL EKONOMİ STRATEJİSİ VE EYLEM PLANININ UYGULANMASI PROJESİ

- Mali Kaynak: Avrupa Birliği IPA III Fonları (2024 Programlama Yılı)
- **Komisyon Uygulama Kararı yayımlanmıştır.**
- Amacı:
 - 2025 yılı içerisinde yayımlanması planlanan Ulusal Döngüsel Ekonomi Stratejisi ve Eylem Planı'nda yer alan eylemlerin uygulanması için destek sağlanması,
 - Öncelikli sektörlere (**Tekstil, Plastik, Ambalaj, Elektronik ve Bilgi İşlem, Gıda ve Biyokütle, Batarya ve Araçlar**) yönelik döngüsel ekonomi yol haritalarının hazırlanması,
 - Her bir sektör için bakanlığımızca belirlenecek pilot illerde döngüsel ekonomi uygulamalarının güçlendirilmesi.

Döngüsel Ekonomi ve Yeşil Kalkınma ile Yaşanabilir Bir Dünya

TEŞEKKÜR EDERİM.